

ВИЩА КВАЛІФІКАЦІЙНА КОМІСІЯ СУДДІВ УКРАЇНИ

02 жовтня 2019 року

м. Київ

Р І Ш Е Н Н Я № 891/ко-19

Вища кваліфікаційна комісія суддів України у складі колегії:

головуючого – Макарчука М.А.,

членів Комісії: Дроздова О.М., Остапця С.Л.,

розглянувши питання про результати кваліфікаційного оцінювання судді Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинської Юлії Ігорівни на відповідність займаній посаді,

встановила:

Згідно з пунктом 16¹ розділу XV «Перехідні положення» Конституції України відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», має бути оцінена в порядку, визначеному законом. Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або добросовісності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади.

Пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про судоустрій і статус суддів» (далі - Закон) визначено, що відповідність займаній посаді судді, якого призначено на посаду строком на п'ять років або обрано суддею безстроково до набрання чинності Законом України «Про внесення змін до Конституції України (щодо правосуддя)», оцінюється колегіями Вищої кваліфікаційної комісії суддів України в порядку, визначеному цим Законом.

Виявлення за результатами такого оцінювання невідповідності судді займаній посаді за критеріями компетентності, професійної етики або добросовісності чи відмова судді від такого оцінювання є підставою для звільнення судді з посади за рішенням Вищої ради правосуддя на підставі подання відповідної колегії Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Рішенням Комісії від 01 лютого 2018 року № 8/зп-18 призначено кваліфікаційне оцінювання суддів місцевих судів на відповідність займаній посаді, зокрема судді Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинської Ю.І.

Частиною п'ятою статті 83 Закону встановлено, що порядок та методологія кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення затверджуються Комісією.

Відповідно до пунктів 1, 2 глави 6 розділу II Положення про порядок та методологію кваліфікаційного оцінювання, показники відповідності критеріям

кваліфікаційного оцінювання та засоби їх встановлення, затвердженого рішенням Комісії від 03 листопада 2016 року № 143/зп-16 (у редакції рішення Комісії від 13 лютого 2018 року № 20/зп-18) (далі - Положення), встановлення відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання здійснюється членами Комісії за їх внутрішнім переконанням відповідно до результатів кваліфікаційного оцінювання. Показники відповідності судді критеріям кваліфікаційного оцінювання досліджуються окремо один від одного та у сукупності.

Пунктом 11 розділу V Положення встановлено, що рішення про підтвердження відповідності судді займаній посаді ухвалюється у разі отримання суддею мінімально допустимого і більшого бала за результатами іспиту, а також більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв за умови отримання за кожен з критеріїв бала, більшого за 0.

Положеннями статті 83 Закону передбачено, що кваліфікаційне оцінювання проводиться Комісією з метою визначення здатності судді здійснювати правосуддя у відповідному суді за визначеними критеріями. Такими критеріями є: компетентність (професійна, особиста, соціальна тощо), професійна етика, доброчесність.

Згідно зі статтею 85 Закону кваліфікаційне оцінювання включає такі етапи:

- 1) складення іспиту (складення анонімного письмового тестування та виконання практичного завдання);
- 2) дослідження досьє та проведення співбесіди.

Відповідно до положень частини третьої статті 85 Закону рішенням Комісії від 02 березня 2018 року № 33/зп-18 призначено тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей під час кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді.

Ретинська Ю.І. склала анонімне письмове тестування, за результатами якого набрала 84,375 бала. За результатами виконаного практичного завдання Ретинська Ю.І. набрала 79 балів. На етапі складення іспиту суддя загалом набрала 163,375 бала.

Ретинська Ю.І. пройшла тестування особистих морально-психологічних якостей та загальних здібностей, за результатами якого складено висновок та визначено рівні показників критеріїв особистої, соціальної компетентності, професійної етики та доброчесності.

Рішенням Комісії від 20 червня 2018 року № 146/зп-18 затверджено результати першого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Іспит», складеного 03 травня 2018 року, зокрема судді Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинської Ю.І., яку допущено до другого етапу кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді «Дослідження досьє та проведення співбесіди».

Згідно з положеннями статті 87 Закону з метою сприяння Вищій кваліфікаційній комісії суддів України у встановленні відповідності судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності для цілей кваліфікаційного оцінювання утворюється Громадська рада доброчесності, яка, зокрема, надає Комісії інформацію щодо судді (кандидата на посаду судді), а за наявності відповідних підстав - висновок про невідповідність судді (кандидата на посаду судді) критеріям професійної етики та доброчесності.

Згідно з абзацом третім пункту 20 розділу III Положення під час співбесіди обов'язковому обговоренню із суддею підлягають дані щодо його відповідності критеріям професійної етики та доброчесності.

Підпунктом 4.10.1 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України, затвердженого рішенням Комісії від 13 жовтня 2016 року № 81/зп-16 (з наступними змінами) (далі - Регламент), передбачено, що інформація щодо

судді (далі - інформація) або висновок про невідповідність судді критеріям професійної етики та доброчесності (далі - висновок) надається до Комісії Громадською радою доброчесності не пізніше ніж за 10 днів до визначеної Комісією дати засідання з проведення співбесіди стосовно такого судді (далі - співбесіда).

У разі недотримання Громадською радою доброчесності строку, визначеного абзацом третім цього пункту, питання щодо розгляду матеріалів вирішується Комісією у складі колегії під час проведення засідання, про що ухвалюється протокольне рішення.

Громадською радою доброчесності в порушення передбаченого Регламентом строку - 02 жовтня 2019 року, надано Комісії висновок про невідповідність судді Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинської Ю.І. критеріям доброчесності та професійної етики, затверджений 01 жовтня 2019 року.

Комісією у складі колегії під час проведення засідання прийнято рішення про розгляд матеріалів, що надійшли з порушенням строку.

Відповідно до висновку суддя допускала недбале оформлення документів (рішень, ухвал чи інших документів, пов'язаних із здійсненням суддею професійної діяльності).

У висновку вказано, що протягом 2012-2013 років суддею ухвалено не менше 100 рішень російською мовою, розглядаючи справи за Кримінальним процесуальним кодексом України 1960 року. Однак 10 серпня 2012 року набрала чинності нова редакція статті 19 цього кодексу, яка однозначно виключала можливість застосування російської мови в судових документах: «Мова, якою здійснюється провадження в кримінальних справах, визначається статтею 15 Закону України «Про засади державної мовної політики». Стаття 15 вказаного закону стосувалася мови досудового розслідування та прокурорського нагляду. Водночас згідно з статтею 10 Конституції України, рішенням Конституційного Суду України від 14 грудня 1999 року № 10-рп/99 (справа про застосування української мови) та статтею 14 чинного на той час Закону України «Про засади державної мовної політики» акти органів державної влади, включаючи судові документи, складаються державною мовою. 28 лютого 2018 року Закон України «Про засади державної мовної політики» втратив чинність внаслідок визнання його неконституційним, а тому українське законодавство не давало і не дає жодних підстав для використання російської мови під час складання судових рішень.

Суддя Ретинська Ю.І. під час проведення співбесіди зазначала, що кримінальні справи, про які йдеться у висновку Громадської ради доброчесності, розслідувалися та розглядалися за нормами Кримінального процесуального кодексу України 1960 року. Так, дійсно стаття 15 Закону України «Про засади державної мовної політики» передбачала, що мовою роботи та актів з питань досудового розслідування, дізнання і прокурорського нагляду в Україні є державна мова. Проте стаття 14 цього закону передбачала, що в межах території, на якій поширена регіональна мова (мови), за згодою сторін суди можуть здійснювати провадження цією регіональною мовою (мовами). Більшість населення міста Запоріжжя спілкується російською мовою, а тому 16 серпня 2012 року Запорізькою обласною радою прийнято рішення № 2 «Про заходи, спрямовані на виконання регіональних мов або мов меншин, передбачені Законом України «Про засади державної мовної політики» на території Запорізької області». У 2012-2013 роках під час розгляду справи за нормами Кримінального процесуального кодексу України 1960 року у разі, якщо сторони наполягали на застосуванні російської мови, суди ухвалювали постанови та вироки російською мовою.

Таким чином, на час ухвалення судових рішень, про які повідомляє Громадська рада доброчесності у висновку, норми Закону України «Про засади державної мовної політики» надавали право ухвалювати судові рішення регіональною мовою, тобто - російською мовою.

Відповідно до інформації Громадської ради доброчесності в доповненні до висновку зазначалося про проходження періодичного навчання суддів та одночасне ухвалення судових рішень.

14 вересня 2012 року Ретинська Ю.І. проходила періодичне навчання суддів з метою підвищення кваліфікації на семінарі «Судове провадження з перегляду судових рішень за новим Кримінальним процесуальним кодексом України» у місті Запоріжжі. Згідно з інформацією з Єдиного державного реєстру судових рішень (далі - Реєстр) суддею в цей день ухвалено заочне рішення у справі № 0809/4699/2012; заочне рішення у справі № 0809/4713/2012; заочне рішення у справі № 0809/4683/12; заочне рішення у справі № 0809/4702/2012; заочне рішення у справі № 0809/4691/2012; рішення у справі № 0809/4689/2012.

26 жовтня 2012 року проходила періодичне навчання суддів з метою підвищення кваліфікації на семінарі «Особливості розгляду кримінальних справ відповідно до нового Кримінального процесуального кодексу України» у місті Запоріжжі. Згідно з інформацією з Реєстру суддею в цей день ухвалено постанову у справі № 0809/4568/12; ухвалу про повернення адміністративного позову у справі № 0809/5914/2012; ухвалу про відкриття провадження у справі № 0809/5537/2012; постанову у справі про адміністративні правопорушення № 0809/5912/2012 та інші судові рішення.

26 лютого 2013 року проходила періодичне навчання суддів з метою підвищення кваліфікації на семінарі «Правовий статус слідчого судді за новим Кримінальним процесуальним кодексом України» у місті Запоріжжі. Згідно з інформацією з Реєстру суддею в цей день прийнято постанову у справі про адміністративні правопорушення № 332/725/13 та постановлено ухвалу про застосування запобіжного заходу у вигляді особистого зобов'язання у справі № 332/776/13.

Суддя пояснила, що в ці дні проводилося навчання в Апеляційному суді Запорізької області. Такі навчання та семінари тривають до обідньої перерви, а потім більшість суддів повертаються на робочі місця, у зв'язку з чим є можливість у такі дні ухвалювати судові рішення та процесуальні ухвали.

06 грудня 2012 року проходила періодичне навчання суддів з метою підвищення кваліфікації на семінарі «Підвищення обізнаності суддів та прокурорів щодо застосування покарань, альтернативних ув'язненню» у місті Дніпропетровську. Згідно з інформацією з Реєстру суддею в цей день прийнято постанову у справі про адміністративні правопорушення № 0809/6713/2012.

18 грудня 2013 року проходила періодичне навчання суддів з метою підвищення кваліфікації на семінарі у місті Дніпропетровську. Згідно з інформацією з Реєстру суддя в цей день постановлено ухвалу про залишення заяви без руху у справі № 332/6611/13-ц та ухвалу про повернення позовної заяви № 332/6044/13-ц.

Суддя пояснила що у місті Дніпропетровську семінари також проводились до 15:00 години, а відстань до Запоріжжя становить 70 км, тобто 1-1,5 години поїздки на автомобілі. Постанову у справі про адміністративні правопорушення від 06 грудня 2012 року внесено до Реєстру в цей день о 16:52 год, тобто після повернення з семінару. Необхідність ухвалення цієї постанови могла бути викликана дотриманням процесуальних строків.

Процесуальні ухвали про залишення заяви без руху та повернення позовної заяви від 18 грудня 2013 року так само внесено в Реєстр наприкінці робочого дня з метою дотримання процесуальних строків та без виклику сторін.

Комісія у складі колеги вважає пояснення судді Ретинської Ю.І. прийнятними і такими, що не дають підстав для висновку про її недоброчесність.

Заслухавши доповідача, дослідивши досьє судді, надані суддею пояснення та результати співбесіди, під час якої вивчено питання про відповідність Ретинської Ю.І. критеріям кваліфікаційного оцінювання, колегія Комісії дійшла таких висновків.

За критерієм компетентності (професійної, особистої та соціальної) суддя набрала 371,375 бала.

Водночас за критерієм професійної компетентності Ретинську Ю.І. оцінено колегією Комісії на підставі результатів іспиту, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди за показниками, визначеними пунктами 1-5 глави 2 розділу II Положення.

За критеріями особистої та соціальної компетентності Ретинську Ю.І. оцінено колегією Комісії на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди з урахуванням показників, визначених пунктами 6-7 глави 2 розділу II Положення.

За критерієм професійної етики, оціненим за показниками, визначеними пунктом 8 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 180 балів. За цим критерієм Ретинську Ю.І. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За критерієм добросовісності, оціненим за показниками, визначеними пунктом 9 глави 2 розділу II Положення, суддя набрала 180 балів. За цим критерієм Ретинську Ю.І. оцінено на підставі результатів тестування особистих морально-психологічних якостей і загальних здібностей, дослідження інформації, яка міститься в досьє, та співбесіди.

За результатами кваліфікаційного оцінювання суддя Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинська Ю.І. набрала 731,375 бала, що становить більше 67 відсотків від суми максимально можливих балів за результатами кваліфікаційного оцінювання всіх критеріїв.

Таким чином, колегія Комісії дійшла висновку щодо відповідності судді Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинської Юлії Ігорівни займаній посаді.

Ураховуючи викладене, керуючись статтями 83-86, 88, 93, 101 Закону, пунктом 20 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону, Положенням, Регламентом, колегія Комісії

вирішила:

визначити, що суддя Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинська Юлія Ігорівна за результатами кваліфікаційного оцінювання суддів місцевих та апеляційних судів на відповідність займаній посаді набрала 731,375 бала.

Визнати суддю Заводського районного суду міста Запоріжжя Ретинську Юлію Ігорівну такою, що відповідає займаній посаді.

Рішення набирає чинності відповідно до абзацу третього підпункту 4.10.5 пункту 4.10 розділу IV Регламенту Вищої кваліфікаційної комісії суддів України.

Головуючий

М.А. Макаруч

Члени Комісії:

О.М. Дроздов

С.Л. Остапець